

140231100011027250	شماره ابلاغیه :	بسمه تعالی دیوان عدالت اداری هیئت عمومی دیوان عدالت اداری	
140131920001765235	شماره پرونده :		
0200274	شماره بایگانی پرونده :		
1402/12/27	تاریخ تنظیم :		
ابلاغ الکترونیکی			
14000292543	شناسه ملی :	نام	وزارت صنعت ، معدن و تجارت
نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی			
متن ابلاغیه:			
به پیوست يك نسخه دادنامه به شماره 140231390003276955 به حضور ارسال مي گردد.			
- ابلاغیه در تاریخ 1402/12/27 به سامانه ابلاغ ارسال گردید.			
<div style="border: 1px solid gray; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p style="text-align: center;">" وزارت صنعت، معدن و تجارت "</p> <p style="text-align: center;">ستاد وزارت</p> <p style="text-align: center;">شماره ثبت: ۲۳۶۴۰۶۴</p> <p style="text-align: center;">تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸</p> </div>			
نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری			

گردد

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ أَنْ تَخْلُفُوا»

شماره دادنامه : 140231390003276955
 تاریخ تنظیم : 1402/12/15
 شماره پرونده : 140131920001765235
 شماره بایگانی شعبه : 0200274

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
دادنامه

دیوان عدالت اداری

تاریخ دادنامه: 1402/12/15

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای مجید گشایشی

طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

موضوع شکایت و خواسته: ابطال نامه شماره 1397/5/8-60/119152 وزارت صنعت، معدن و تجارت

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال نامه شماره 1397/5/8-60/119152 وزارت صنعت، معدن و تجارت را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" همان طور که مستحضرید مطابق بند (الف) ماده 23 قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور مصوب 1395 که به ماده 66 قانون امور گمرکی الحاق شده است جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع اعلام شده و موارد استثناء برای اعمال محدودیت در ذیل همان ماده آمده که اعمال محدودیت برای روغن از شمول شرایط ذیل آن خارج می باشد. به موجب بند 4 مصوبه نهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مصوب 1397/5/25 آمده است: به منظور جلوگیری از کاهش عرضه و افزایش قیمت کالاها در بازار داخلی وزیر صنعت، معدن و تجارت می تواند در چهارچوب دستورالعملی که به تصویب رئیس جمهور خواهد رسید صادرات برخی از کالاها را در شرایط اضطراری برای محدوده زمانی معین مشروط یا ممنوع نماید حال اینکه: اولاً- نامه مذکور به طور مطلق و بدون تعیین مدت زمانی معین صادرات روغن خوراکی را به طور کلی ممنوع نموده است. ثانیاً- شورای عالی هماهنگی اقتصادی اجرای بند مذکور را منوط به تصویب دستورالعمل مصوب رئیس جمهوری نموده است، بر اساس دستورالعمل مذکور اعمال هرگونه محدودیت صادرات کالا مستلزم تصویب کارگروهی متشکل از وزارت صنعت معدن و تجارت، رئیس بانک مرکزی، وزیر اقتصاد و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی، اتاق بازرگانی ایران و وزارت یا دستگاه مربوطه شده است. تاکنون چنین مصوبه ای صادر نشده و در نامه مورد اعتراض به آن اشاره ای نشده است لذا نامه خارج از حدود اختیار تعیین شده صادر گردیده است. ثالثاً- مصوبه پیش گفته پس از تأیید مقام معظم رهبری تا پایان سال 1398 اعتبار داشته است که مهلت آن منقضی شده است، لذا کلیه مصوبات و مقررات مربوطه از ابتدای سال 1399 بی اعتبار می باشد. رابعاً- به موج بند (الف) ماده 1 قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی مصوب 1392/12/12 مجلس شورای اسلامی تمامی اختیارات مربوط به تجارت اعم از صادرات و واردات کلیه محصولات کشاورزی و زراعی از جمله روغن از وزارت صنعت، معدن و تجارت انتزاع و به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است و اساساً وضع مقرر مذکور توسط شورای عالی هماهنگی اقتصادی و نامه مورد اعتراض برخلاف قانون اساسی، مقررات مصوب مجلس بدون مجوز و مبنای

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا»

شماره دادنامه : 140231390003276955

تاریخ تنظیم : 1402/12/15

شماره پرونده : 140131920001765235

شماره بایگانی شعبه : 0200274

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

قانونی بوده و فاقد اعتبار می باشد و خارج از حدود اختیارات قانونی صادر شده است.

تاکنون هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در آرای متعدد از جمله آرای شماره 1401/3/17-469، 1401/3-313، 1401/7/12-1253 و 1401/9/22-2081، 1401/9/22-2043، 1399/10/9-1251، 1/30 که اعمال ممنوعیت صادرات خلاف قانون است و اعمال محدودیت برای صادرات کالا بدون تعیین بازه زمانی معین بود و همچنین اعتبار زمانی مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی خاتمه یافته است، رأی به ابطال مصوبات متعدد صادر نموده است. علی هذا با عنایت به موارد اشاره شده با وحدت ملاک از آرای متعدد آن هیأت و اینکه در نامه اعمال محدودیت صادرات روغن برای بازه زمانی معین مشخص نشده بلکه به صورت کلی است و در نامه بر وجود مصوبه کارگروه تعیین شده در دستورالعمل بند 4 مصوبه نهم شورای عالی هماهنگی اقتصادی توجه نشده است. ضمناً مصوبه نهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی تا پایان سال 1398 اعتبار داشته است که در «دادنامه مارالذکر به شماره 2081 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری» به آن اشاره شده است. با توجه به خاتمه اعتبار مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی و دلایل پیش گفته نامه وزیر فاقد اعتبار است. همچنین به جهت جلوگیری از تضییع حقوق صادرکنندگانی که در فاصله صدور نامه و رأی دیوان عدالت اداری از حق قانونی محروم می شوند درخواست اعمال ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری و ابطال نامه از زمان صدور آن را دارد.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" رئیس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران

موضوع: ممنوعیت صادرات انواع روغن خوراکی ساخته شده

با سلام

با توجه به تخصیص ارز رسمی برای روغن خام وارداتی و لزوم تأمین و تنظیم بازار روغن خوراکی تولید داخل و شمول این کالا در اولویت اول کالایی، موضوع مصوبه شماره 1394/4/16-48021 ستاد هدفمندسازی یارانه ها از تاریخ 1397/5/9 صادرات هرگونه روغن ساخته شده از کلیه گمرکات ممنوع است، لطفاً مراتب به تمامی گمرکات اجرایی ابلاغ شود. لازم به ذکر است ممنوعیت صادرات روغن خام نیز قبلاً طی نامه شماره 1397/4/6-020/6326 وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ گردیده است. - وزیر صنعت، معدن و تجارت"

در پاسخ به شکایت مذکور، نماینده حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه ای که به شماره 1402/4/18-1710109 در دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به ثبت رسیده توضیح داده است که:

" اولاً: مبانی قانونی تصمیم گیری در مورد ممنوعیت صادرات روغن منحصر به تصمیمات شورای عالی

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا»

شماره دادنامه : 140231390003276955
 تاریخ تنظیم : 1402/12/15
 شماره پرونده : 140131920001765235
 شماره بایگانی شعبه : 0200274

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
دادنامه

دیوان عدالت اداری

هماهنگی اقتصادی نبوده بلکه مستند به تصمیمات ستاد هدفمندسازی یارانه ها، ستاد تنظیم بازار و فراتر از آنها قانون مقررات صادرات و واردات بدون لزوم قید زمانی بوده. ثانیاً: پیشنهادی از سوی دستگاه های مربوطه مبنی بر مجاز بودن صادرات روغن به عنوان کالای یارانه ای جهت تصویب به شورای اقتصاد ارائه نگردیده است (موضوع بند ب ذیل ماده 23 قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور). ثالثاً: برطرف شدن مقتضیات و شرایط خاص زمانی قابل پیش بینی نبوده، لذا ممنوعیت های صادراتی ناشی از چنین شرایطی نیز عموماً فاقد قید زمانی می باشد. رابعاً: تصمیم گیری در مورد صادرات روغن تولید شده به عنوان یک کالای صنعتی در حوزه وظایف و اختیارات وزارت متبوع به عنوان متولی امر صنایع بوده و اختیارات وزارت جهاد کشاورزی در این پرونده منحصر به روغن خام است که مراتب ممنوعیت صادراتی آن قبلاً توسط مرجع اخیرالذکر اعلام گردیده است. لذا به لحاظ قانونی مسئولیتی متوجه وزارت متبوع نمی باشد. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1402/12/15 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس بند (الف) ماده 23 قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع است و هرچند بر اساس بند 4 مصوبه نهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی در تاریخ 1397/5/25 که تا پایان سال 1398 اعتبار داشته، جلوگیری از صادرات برای محدوده معین زمانی و بر اساس دستورالعمل مصوب رئیس جمهور امکان پذیر است، ولی با توجه به اینکه بر مبنای نامه مورد شکایت صادرات انواع روغن خوراکی بدون قید زمانی و بدون وجود دستورالعمل مصوب رئیس جمهور ممنوع اعلام شده است، لذا نامه شماره 60/119152 مورخ 1397/5/8 وزیر صنعت، معدن و تجارت خارج از حدود اختیار بوده و با قانون تمرکز وظایف و اختیارات بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی که اختیار تصمیم گیری در خصوص صادرات و واردات محصولات کشاورزی را به وزارت مذکور واگذار کرده، مغایرت دارد و مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 13 و 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 از تاریخ تصویب ابطال می شود. این رأی بر اساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است. /

حکمتعلی مظفری

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری